

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Веселин Христов Цанков, д.ик.н.

на дисертационен труд

**„УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО В АДМИНИСТРАЦИЯТА
НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ”**

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор”

Област на висше образование. Социални, стопански и правни науки.

Професионално направление 3.3 Политически науки (Публична администрация)

Научна специалност: Публична администрация.

Автор на дисертационния труд:
докторант **ВЕНКО ИВАНОВ ПЕТКОВ**,

докторант към катедра
„Публична администрация” при Философски факултет
на СУ „Св. Климент Охридски”

Научен консултант проф. д-р Александър Маринов

София
2017

Със заповед на ректора на СУ „Св. Климент Охридски” № 38-467/14.07.2017г. съм назначен член за Научно жури и рецензент по защитата на свободен докторант Венко Иванов Петков, професионално направление 3.3. Политически науки (Публична администрация) за присъждане на ОНС „Доктор“.

Според чл. 6, ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и чл. 27 от Правилника към ЗРАСРБ: „дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания”. Според чл. 27, ал. 2 от ПП на ЗРАСРБ „дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на първичното звено”. Изисква се също така дисертационният труд да съдържа заглавна страница; съдържание, увод; изложение; заключение; резюме на получените резултати с научни приноси; библиография.

Спазени са изискванията относно хода на процедурата.

I. Актуалност и описание на дисертационното изследване.

Дисертационното изследване е сериозен опит да бъде направен комплексен анализ на актуален за българското общество въпрос – усъвършенстване на изпълнението в администрацията на органите на съдебната власт. За всички са факт съществуващото публично недоверие, наличието на съществени проблеми и очевидната необходимост от доразвитие и доусъвършенстване на системата от органи на съдебната власт и на тяхната администрация.

Обем и структура - общ обем 190 страници, включително съдържание и списък на използваната литература. В структурно отношение изследването включва увод, изложение, състоящо се от три глави и библиография.

Обект на дисертационния труд е администрацията на съдебната власт в България и по-конкретно – процесите и механизмите на формулиране на цели, на измерване и оценка на постигнатите резултати.

Предмет на дисертационния труд е капацитетът за управление на изпълнението в администрацията на съдебната власт, неговото състояние, типични проблеми, както и възможните насоки на неговото усъвършенстване в системна връзка с останалите елементи на административния капацитет.

В дисертационния труд авторът си поставя за цел да изследва и изясни процеса на управление на изпълнението в администрацията на съдебната власт в България, да установи доколко този процес е ефективен и да бъдат формулирани насоки на практическо усъвършенстване на този елемент на административния капацитет.

Задачите, които си поставя дисертантът са:

- Изграждане на теоретични основи на изследването на капацитета за управление на изпълнението в администрацията на съдебната власт;
- Анализирание на основните положителни и отрицателни страни на действащите процеси и на средствата и способите за управление на изпълнението на администрацията на съдебната власт;
- Очертаване на основните причини за съществуващите проблеми в процеса на управление на изпълнението на администрацията на съдебната власт;

- Обосноваване на предложения за промяна с цел усъвършенстване на системата на организация на изпълнението на администрацията на съдебната власт.

Защитаваната теза в дисертационния труд е: „управлението на изпълнението в администрацията на съдебната власт трябва да бъде съществено променено с оглед изискванията на съвременните стандарти за обвързване на очакванията на обществото с целите, които си поставят органите на властта, техните администрации, административните звена и отделните служители”.

Представеният труд съдържа достатъчно по количество, систематизирана и анализирана от автора материя. Систематизиран е в три глави, които са посветени на теоретични аспекти на изпълнението, на капацитет за управление на изпълнението и на идеите и предложенията на автора за усъвършенстване на изпълнението в съдебната администрация. Представени са заключение и използвана литература.

Акцентът в представеното дисертационно изследване е върху изпълнението от съдебната администрация – подценяван несправедливо от някои, но много важен, според мен, елемент от цялостното функциониране на съдебната система. Авторът прави сполучлив и аналитичен преглед на основни теоретични аспекти и модели на изпълнението в САЩ и Великобритания. Направен е коректен преглед и на ситуацията по тези въпроси в България, като са направени идеи и предложения. Трудът съдържа редица приносни моменти.

Не са ми познати цялостни научни изследвания в тази специфична област, без да подценявам множеството проекти на неправителствените организации и публикации в научни издания, отнасящи се до отделни аспекти на тези въпроси.

II. Систематизирал съм отделните приноси и конкретните препоръки заедно по следния начин:

- На стр 9-10 сполучливо са представени обекта и предмета на изследването, като на стр. 11-12 коректно са посочени ограниченията;
- На стр. 20-21 коректно е посочено че администрацията на съдебната система бива обща и специализирана, като в дейността на всяка една от тях има редица специфики и това поражда у мен въпроса за необходимостта от специализирано обучение (първоначално и в хода на дейностите), което съществува в някои държави;

- На стр. 21 предлагам изразът „настоящата разработка” да се замени с „дисертационния труд”;
- На стр. 30-42 е направен сполучлив преглед на практиката по тези въпроси в САЩ и във Великобритания, който би спечелил ако се допълни с практиката на съответния специализиран орган при Съвета на Европа, а също с информация от периодичните доклади на ЕК по Механизма за сътрудничество и проверка и съпътстващите ги технически доклади;
- Има много препратки към трудове на научния консултант, като е добре да се добавят и цитирания на други автори с оглед на пълнота, коректност и прецизност;
- Интересни са вижданията на автора относно Стратегията за съдебна реформа и за ролята на съдебната администрация в тази съдебна реформа;
- На стр. 61 има принос, като се цитира американски автор, според когото: „резултатите от администрирането на съдилищата се описват с понятията ефикасност, достъпност, справедливост, публично доверие...”;
- Особено стойностен е коментарът на автора при анализа на практиката на други държави в сферата на изпълнението - стр. 88-97;
- Може би авторът трябва да бъде по-внимателен при обобщението за финансирането и целите на неправителствените организации, въпреки наличието на основания за подобни тези. Необходими са примери, позоваване, защо само заявено лично мнение не е достатъчно, а и е лесно оборимо;
- На стр. 99-10 са ценни изводите на автора за атестацията;
- На стр. 102 авторът посочва „НС приема законите и съблюдава за спазването им”, като последното е валидно най-вече при „последващата оценка на въздействието на влязъл в сила закон”, в сила от м. ноември 2016 г.;
- На стр. 106 има заявена теза на автора, „Липсата на стратегически документи, приети от ВСС говори за недостиг на стратегическото мислене. Явно е, че няма достатъчно експерти в областта на публичното управление в колективният орган за управление на съдебната власт.” Би било добре да се аргументира още повече с конкретни факти и доказателства.
- на на стр. 109 е заявено „има хора, но те не могат да правят политики”.. Може би тази теза трябва да се доразвие и да завърши с конкретни предложения на автора в тази насока;

- на стр. 127 определено има приносни моменти, като: ”В намирането на отговорите на тези въпроси анализът не трябва да се ограничава само до констатации дали съществуват или не така зададените изисквания в рамката на оценка на капацитета, а стремежът би трябвало да е към търсене на правилните формули за подобряването и развитието на всеки един дял от административния капацитет”...;
- на стр. 184 изразът „нормативни документи” да се замени с „нормативни актове”.

III. Систематизирани общи препоръки:

1. В дисертационния труд е направен опит да бъде обоснована необходимостта и да бъде разработена проблематиката по въвеждането на система на управлението в администрацията на органите на съдебната власт.
2. Чрез теоретични и практически анализи е обоснована ролята на администрацията на органите на съдебната власт за функционирането на съдебната система.
3. Необходимо е да се прецизират понятията „съдебна система”, „съдебна власт” и „администрация на съдебната власт”, тъй като усилията на автора са съсредоточени върху „администрацията на съдебната власт”, тъй като на отделни моменти в работата има известно смесване;
4. Основна тежест е анализа на държавите САЩ и Великобритания. Може би малко повече трябва да се засили количествения и съдържателен анализ на съответния специализиран орган на Съвета на Европа, на ежегодните доклади на ЕК за напредъка на Република България по Механизма за сътрудничество и проверка (виж сайт на ВСС);
5. Много добре са систематизирани идеите на проф. Ал. Маринов, но може би трябва да се промени по някакъв начин фазата „Приемам идеята на проф. Маринов, като моя”..., като например „споделям тезата, подкрепям мнението на и т.н...” и да се допълни с цитати и на други автори по тези въпроси.
6. Предложени са практически насоки за решаване на проблеми, свързани с управлението на изпълнението в администрацията на органите на съдебната власт в България. Специфичен акцент са предложенията за въвеждане на нови подходи и елементи при оценка на изпълнението на администрацията, съобразени със спецификата на съдебната система.

7. На различни места в труда израза „нормативни документи” трябва да се замени с „нормативни актове” – пример 184 стр.
8. Необходимо е цялостно прецизиране на използваните юридически понятия, думи и изрази в дисертационния труд.

IV. Заключение

Докторантът е посочил в автореферата си на стр. 19 своите публикации по темата на дисертационния труд. Те заедно с представеното дисертационно изследване показват задълбочен, траен научен интерес и продължителни изследвания на докторанта в съответната област.

Авторефератът отговаря на изискванията и правилно отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд.

Като имам предвид положителната характеристика на дисертационния труд, направена в рецензията и по-специално възможностите на докторанта за самостоятелно разработване на труден в научно и практическо отношение проблем с особена актуалност за българските граждани,

ПРЕДЛАГАМ на Научното жури да присъди на докторанта Венко Иванов Петков образователната и научна степен „доктор”.

30.07.2017 г.

проф. Веселин Хр. Цанков, д.ик.н.